

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет економічний
Кафедра обліку і аудиту

Затверджено

На засіданні кафедри обліку і аудиту
факультету економічного
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 31 серпня 2019 р.)

Завідувач кафедри

 проф., д.е.н. Ковалюк О. М

Силабус з навчальної дисципліни
“Економічний аналіз у системі управління суб’єктами
господарювання”, що викладається в межах освітньо-наукової
програми підготовки доктора філософії з управління і адміністрування
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти для здобувачів зі
спеціальності 071 “Облік і оподаткування”

Львів 2019 р.

Силабус курсу 2019-2020 навчального року

Назва курсу	Економічний аналіз у системі управління суб'єктами господарювання
Адреса викладання курсу	Проспект Свободи, 18, м. Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Економічний факультет, кафедра обліку і аудиту
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Управління і адміністрування, 071 Облік і оподаткування
Викладачі курсу	Швець Володимир Євгенович, кандидат економічних наук, доцент, професор кафедри обліку і аудиту
Контактна інформація викладачів	Volodymyr.Shvets@lnu.edu.ua, м. Львів, проспект Свободи, 18, к.202.
Консультації по курсу відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації через Viber, WhatsApp або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій необхідно написати на електронну пошту викладачеві або телефонувати заздалегідь (не пізніше одного робочого дня).
Сторінка курсу	https://econom.lnu.edu.ua/academics/postgraduates/071-accounting
Інформація про курс	Курс розроблено таким чином, щоб надати аспірантам знання з організації та методики економічного аналізу у системі управління суб'єктами господарювання.
Коротка анотація курсу	Дисципліна “Економічний аналіз у системі управління суб'єктами господарювання” є дисципліною вільного вибору аспіранта, як складова поглиблення знань зі спеціальності 071 Облік і оподаткування для освітньо-наукової програми з підготовки доктора філософії, яка викладається в 4-му семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	Метою вивчення дисципліни “Економічний аналіз у системі управління суб'єктами господарювання” є формування теоретичних знань з організації і методики економічного аналізу діяльності суб'єктів господарювання та здобуття практичних навичок їх застосування для забезпечення управлінських рішень.
Література для вивчення дисципліни	<p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 30.11. 1999 р. №291 (зі змінами). URL : http://zakon1.rada.gov.ua/go/z0893-99. 2. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку // Верховна Рада України. URL : http://zakon1.rada.gov.ua. 3. Економічний аналіз: Навч. посібник / М. А. Болюх, В. З. Бурчевський, М. І. Горбаток та ін.; За ред. акад. НАНУ, проф. М. Г. Чумаченка. — Вид. 2-ге, перероб. і доп. — К.: КНЕУ, 2003. — 556 с. 4. Ковалюк О.М., Бандура З.Л., Вейкрута Л.С. Економічний аналіз і

	<p>аудит: Навчальний посібник /Ковалюк О.М., Бандура З.Л., Вейкрута Л.С.// [текст]- Львів: ЛНУ ім. І.Франка, 2014.-283 с.</p> <p>5. Мних Є.В. Економічний аналіз: підручник / Є.В. Мних. – К.: Знання, 2011. – 630 с.</p> <p>6. Модернізація аналізу фінансової звітності суб'єктів господарювання в умовах інноваційного розвитку економіки України : монографія / за заг. та наук. ред. д.е.н., проф. Л.М. Кіндрацької. Київ : КНЕУ, 2017. 481 с.</p> <p>7. Проблеми теорії та практики обліково-аналітичних наук / За заг. ред. д-ра екон. наук, проф. О. Ковалюка і канд. екон. наук, проф. В. Швеця. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2017. – 440 с.</p> <p>8. Швець В. Є. Розвиток обліково-аналітичних систем суб'єктів господарювання в Україні : монографія / Володимир Швець. – Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 448 с.</p> <p>9. Швець В. Теоретико-методологічні основи формування обліково-аналітичних систем суб'єктів господарювання в Україні // Збірник наук.праць ЛНУ ім. І. Франка: Формування ринкової економіки в Україні. – Вип. 37, частина 2. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2017. – С. 246-252.</p> <p>10. Zabolotskyu, T., Vitlinskyu, V., Shvets, V. (Ukraine). Optimality of the minimum VaR portfolio using CVaR as a risk proxy in the context of transition to Basel III: methodology and empirical study. Economic Annals-XXI: Volume 174, Issue 11-12 December 28, 2018. P. 43-50. doi: https://doi.org/10.21003/ea.V174-07</p>
Тривалість курсу	90 год.
Обсяг курсу	<p>Денне навчання: 48 годин аудиторних занять. З них 32 години лекцій, 16 годин практичних занять і 3 години індивідуальна робота</p> <p>Заочне навчання: 18 годин аудиторних занять, із них 12 години лекцій, 6 годин практичних занять. 72 години самостійної роботи.</p>
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу аспірант буде:</p> <p>знати й розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - місце та функціональну роль економічного аналізу в системі управління суб'єктом господарювання; - економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на суб'єктах господарювання; - методи економічного аналізу та порядок їх застосування; - особливості впливу різноманітних чинників на зміну результативних показників діяльності суб'єктів господарювання; - комплексну методіку проведення економічного аналізу діяльності суб'єктів господарювання; - порядок організації проведення економічного аналізу діяльності суб'єктів господарювання та реалізації його результатів; - актуальні проблемні теорії і практики економічного аналізу та їх вирішення світовими рейтинговими агентствами; <p>уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - застосовувати різноманітні методи економічного аналізу в залежності від поставленої мети та особливостей досліджуваного суб'єкта

	<p>господарювання;</p> <ul style="list-style-type: none"> - використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань у сфері економічного аналізу; - застосовувати сучасні методи і методики економічного аналізу діяльності суб'єктів господарювання для інформаційного забезпечення управлінських рішень; - проводити комплексний і тематичний аналіз господарської діяльності підприємства з метою прийняття ефективних управлінських рішень; - проводити економічний аналіз діяльності банків та бюджетних організацій і розробляти практичні пропозиції для задіяння виявлених резервів; - розв'язувати задачі різної важкості, зокрема у розрізі економічного аналізу, у галузі професійної діяльності та/або у процесі навчання чи дослідницько-інноваційної діяльності; - ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним визначених нормативів та показників регулювання діяльності щодо збереження і раціонального використання наявних ресурсів; - розробляти методичні підходи та створювати методичне забезпечення для проведення економічного аналізу діяльності суб'єктів господарювання з метою інформаційного забезпечення управлінських рішень; - розробляти організаційно-інформаційні моделі проведення економічного аналізу в системі управління суб'єктами господарювання; - розробляти комплекси науково обґрунтованих заходів і рекомендації для підвищення ефективності діяльності суб'єктів господарювання; - створення та реалізації проектів, включаючи власні дослідження, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику, і розв'язання значущих соціальних, наукових, культурних, етичних та інших проблем (у т. ч. у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням соціальної та етичної відповідальності); - самостійно продовжувати навчання (у т. ч. складати іспити для підвищення кваліфікації) та удосконалювати наукові та практичні аспекти аналізу, контролю, обліку та сфери оподаткування.
Ключові слова	Економічний аналіз, управління, показники, суб'єкт господарювання.
Формат курсу	Очний /заочний
	Проведення лекцій, практичних занять і консультацій для кращого розуміння тем
Теми	подано у формі СХЕМИ КУРСУ*
Підсумковий контроль, форма	іспит в кінці семестру, комбінований.
Пререквізити	Для вивчення курсу аспіранти потребують базових знань з макро- і мікроекономіки; фінансового і управлінського обліку, статистики, достатніх для сприйняття категоріального апарату щодо розуміння показників бухгалтерської звітності та уміння їх аналізувати.

<p>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу</p>	<ul style="list-style-type: none"> - за джерелом передавання та сприйняттям аспірантами навчальної інформації: словесні (лекції, дискусії), наочні (ілюстрації, презентації), практичні методи (тестові завдання, вирішення практичних задач, виконання індивідуальної науково-дослідної роботи), - за логікою передавання та сприйняття аспірантами навчальної інформації: індуктивні та дедуктивні методи; - за стимулюванням навчально-пізнавальної діяльності: методи стимулювання пізнавальних потреб, методи стимулювання обов'язку, відповідальності, доброчесності.
<p>Необхідне обладнання</p>	<p>Вивчення курсу не потребує використання програмного забезпечення, окрім загальнонавчаних програм і операційних систем.</p>
<p>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> - практичні заняття: індивідуальна науково-дослідна робота: 25% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 25; - контрольні заміри (модулі): 25% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 25; - іспит: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50. <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100.</p> <p>Письмові роботи: очікується, що аспіранти виконають декілька видів письмових робіт (вирішення практичних задач, виконання науково-дослідної роботи). Академічна доброчесність: очікується, що роботи аспірантів будуть їх оригінальними дослідженнями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання у роботу інших аспірантів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі аспіранта є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відвідування занять є важливою складовою навчання. Аспіранти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання письмових робіт, передбачених курсом. Література. Уся література, яку аспіранти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Аспіранти заохочуються до використання також іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Ураховуються бали, набрані під час поточного тестування, самостійних робіт і бали підсумкового тестування.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до екзамену</p>	<p>Наводиться перелік питань та завдань для проведення підсумкової оцінки знань.</p>
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості вивчення курсу буде сформовано після завершення курсу.</p>

* Схеми курсу

16	Тема, план	Форма	Література	Год.	Термін
----	------------	-------	------------	------	--------

тиж. / 90 год.		діяльності	(за номерами в основній таблиці силабусу)	д/з	виконання
Денна: 10 год. Заоч: 12 год.	Тема 1. Теоретичні основи економічного аналізу в системі управління діяльністю суб'єктів господарювання <i>Економічний аналіз в історичному контексті. Системний підхід до вивчення економічних процесів. Основні категорії економічного аналізу. Основні принципи побудови економічного аналізу. Об'єкти та суб'єкти аналізу, їх класифікація. Основні функції економічного аналізу в системі управління діяльністю суб'єктів господарювання. Класифікація видів та напрямів економічного аналізу.</i>	Лекція / практичне заняття, самостійна робота	1, 2, 3, 4, 5	5 / 6	Два тижні
Денна: 12 год. Заоч: 12 год.	Тема 2. Метод і методика економічного аналізу в системі управління діяльністю суб'єктів господарювання <i>Класифікація методів і прийомів економічного аналізу. Методи елімінування: ланцюгові підстановок, абсолютні і відносні різниці, пропорційний розподіл. Методи порівняння. Використання моделей в економічному аналізі. Статистичні методи в економічному аналізі.</i>	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	1, 2, 3, 4, 5, 8, 9.	6 / 6	Два тижні
Денна: 10 год. Заоч: 10 год.	Тема 3. Інформаційна база економічного аналізу в системі управління діяльністю суб'єктів господарювання <i>Економічний аналіз та роль його інформаційної бази. Сутність системного підходу до інформації. Використання інформаційних ресурсів глобальної мережі Інтернет. Верифікація ресурсів та їх ранжування.</i>	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10.	5 / 5	Два тижні
Денна: 12 год. Заоч: 10 год.	Тема 4. Техніко-економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання <i>Складові елементи організації аналітичної роботи на підприємстві. Порядок складання програми аналізу. Основні етапи аналітичного дослідження та його зміст. Аналітична обробка економічної інформації. Узагальнення й оформлення результатів аналізу діяльності підприємства.</i>	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.	6 / 5	Два тижні
Денна: 12 год. Заоч: 12 год.	Тема 5. Аналіз використання матеріальних ресурсів підприємства в системі управління діяльністю суб'єктів господарювання <i>Аналіз стану активів балансу і джерел їх утворення. Аналіз наявності, структури і руху основних засобів. Аналіз технічного стану, часу роботи, тенденцій розвитку оновлення основних засобів. Коефіцієнти відновлення, вибуття і приросту основних засобів. Оцінка інвестиційної активності підприємства.</i>	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	4, 5, 6, 7, 8, 9.	6 / 6	Два тижні

Денна: 12 год. Заоч: 12 год..	Тема 6. Аналіз використання виробничих потужностей в системі управління діяльністю суб'єктів господарювання <i>Формування моделі аналізу виробничої потужності. Аналіз динаміки виробничої потужності та рівня використання обладнання виробництв. Аналіз озброєності основним засобами та їх віддачі. Чинники зміни віддачі основних засобів і вплив на ріст виробничої потужності. Аналіз баланс фонду часу роботи обладнання в підрозділах.</i>	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.	6/6	Два тижні
Денна: 12 год. Заоч: 10 год.	Тема 7. Аналіз витрат на виробництво та реалізацію продукції, робіт, послуг <i>Організація аналізу витрат на виробництво та реалізацію продукції, робіт та послуг підприємства. Аналіз обсягу виробництва продукції в натуральному і вартісному вираженні. Аналіз обсягу виробництва продукції в підрозділах. Аналіз динаміки обсягу виробництва продукції. Аналіз витрат на виробництво продукції за елементами. Аналіз загальних показників собівартості виробленої продукції.</i>	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.	6 /5	Два тижні
Денна: 10 год. Заоч: 12 год.	Тема 8. Сучасні види аналізу в системі управління діяльністю суб'єктів господарювання та світові рейтингові агентства. <i>Основні напрями удосконалення видів економічного аналізу. Експрес-аналіз фінансової звітності підприємства. Модифіковані види сучасного економічного аналізу. Оцінювання платоспроможності емітентів, боргових зобов'язань, якості корпоративного управління та якості управління активами. Рейтингові агентства та їх характеристика. Методи оцінювання кредитних рейтингів.</i>	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.	5 /6	Два тижні
	<i>ІНДЗ в межах самостійної роботи</i>				

Силабус курсу розроблено Швець В. Є.